

ÉNEKLŐ IFJUSÁG

TARTALOM

Kodály Zoltán ünnepére

A magyar gyermek zeneszerzője — Kodály Zoltán: Szolmizáló kánon — Kodály Zoltán életrajza — Karénekes ábécé. 3. A ti és a fa. Kérdés és felelet az énekben — Az énekmondók hivatása — Hogyan indult útjára az Éneklő Ifjúság? — A Filharmóniai Társaság — Éneklő, muzsikáló iskola II. — Az ifjúság írásai Kodályról: Magyar népzene. Ujlesztendőt köszöntő — Kodály: A Karácsonyi Pásztortánc témája — Feladatok — Megfejtések — Üzenetek

BUDAPEST

ÉNEKLŐ IFJÚSÁG

Megjelenik minden hónap 15-én.

Előfizetési díj egy évre 3 pengő 60 fillér. Számonkint 30 fillér.

MAGYAR NÉPZENE

Tíz éves koromban kezdtem zongorát tanulni, de egészen 18 éves koromig Kodály darabot nem tanultam. Ekkor kaptam meg márc. 15-i ünnepségre 3 népdal Kodály-féle kíséretét. Nem volt előttem ismeretlen az ő muzsikája, hiszen karének keretében már nagyon is megszerettem, ennek ellenére mégis be kell valanom, hogy nehezen ment először a szokatlan zene zongorázása, de később, annál több gyönyörűséget jelentett számomra.

Csodálatos ezekben a darabokban, hogy mily egyszerűen és kifejezően alkalmazkodik a zongorakíséret az ének-szöveghez. Szinte hallom „Az hol én elmegyek...” c. népdalnál a levelek hullását, érzem a búcsúzó magyar bánatát; majd a „Csitári hegyek alatt” szemlélem a kis madarak röpködését, s mikor az „Apró almá”-t játszom, a csárdást járó magyar pár vidám jókedvét élvezem.

Bár ezek a darabok tulajdonképpen csak kíséretetek, mégis önmagukban, ének nélkül is annyi szépséget rejtenek, hogy sohasé lehet megenni őket. Ha egy nap 25-ször is eljátszottam, mindig jobban tetstett, mindig új szépségeket fedeztem fel bennük, alig bírtam abba hagyni gyakorlatásukat, ezt a kedves élvezetet.

Az idei év folyamán még több Kodály-kiséretű népdal szereplésre van kiállítás: *Ne búsuljon senki menyecskéje... Megízem az édes anyámnak, Kitrákkotty mese*, ezeket mind — úgy mondhatnám — mintegy kisajátítom magamnak, hogy én kísértem. Nem adom át ezt a gyönyörűséget! Talán önző is vagyok? Inkább még ezt is elismerem, de a Kodály népdalkíséreteket nem engedem!

Bajnok Sarolta
V. é. tanítónőjelölt.

ÚJESZTENDŐT KÖSZÖNTŐ

Tiszta kék ég, fehér, havas, karácsonyi táj tárul előmbé, amint felcsendül szívet megkapó egyszerűséggel az „Újlesztendőt köszöntő”. Mintha együtt halnám benne a kis bojtár magas cérnhangocskáját, a juhászlegény érces s az öreg számadó mély bűgő hangját, akik együtt zengik szent örömmel, a néplélek tiszta egyszerűségével.

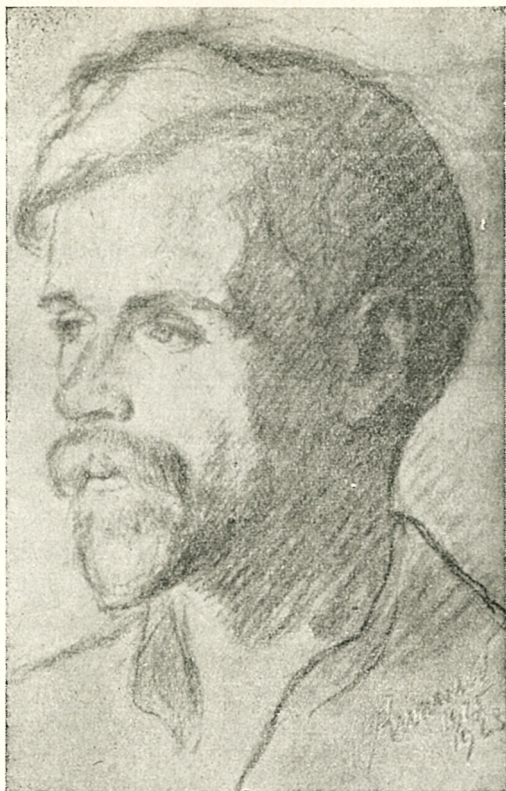
Egyetlen kis dallammotívumon épül az egész, de mily csodálatos! Kezdődik a nagy öröm hirdetésével. Majd a magasságokban tündöklő fényes betlehemi csillag tűnik fel a szoprán felső fekvésében s szinte látom, amint reszket, ragyog, a hangzatok hullámozása felett. Most szinte bujcskát játszik az egyszerű finom kis dallam: „Alsó szép ég, felső kék ég” halk pianóban, mint a játszadózó gyermek, lejtve onon egyik helyről a másikra, egyik szólamtól a másikhoz. Majd *pp*-ban borul az „Aldott dicső Jézus” lábához, hozza imádatát, háláját s *f*-ba átcsapó reményét és kérését. Végén az „Amen” szárnyal gyönyörű *crescendó*-val, mintha ígéretet tenne, s egyúttal könyörögne is: „Úgy legyen! Uram!” Majd rádöbbenve saját kicsinységére eltörpül, porba hull már csak visszhangja önmagának.

Szeretett nagy Mesterünk, drága jó Kodály Bácsi! Köszönöm ezt a kedves és örökre maradandó lelki élményt, amely egy év távlatából éppen olyan friss és gyönyörködtető, mint az első karénekorán, mikor szinte elbűvölte lelkem világát.

Nemcsak a magam, hanem az egész új magyar ifjúság nevében mondok hálát. A jó Isten áldása kísérje életét!

Borbély Edit
V. é. tanítónőjelölt.

NEMRÉGIBEN, csak valami húsz évvel ezelőtt, zenetörténeti képeket nézegettünk. Finom, muzsikáló képeket a középkorból és a renaissance idejéből. De a sok angyalfejú énekesgyerek képe akkor nem lelkesített: inkább irigykedve vizsgálgattuk a képeken jól kivehető kótákat. Szép, de nehéz, érett muzsikusoknak való klasszikus zene volt az; de sokat tudtak azok az énekesgyerekek! Elgondolkozva bámultuk Orlando Lasso kórusának képét: igen, úgy jó volt gyereknek lenni, Európa első zeneszerzőinek keze alatt. Hogyne lenne a nyugatnak zenekultúrája, ilyen gyerekkor után! — Hát a mi gyerekeinket szárnya alá veszi-e valaki?

És eljött közétek Kodály Zoltán.

Születésnapot ünnepeltek és talán nem is tudjátok, hogy a köszöntők mire mutat. Majd, ha sokat olvastok zenetörténetet, akkor látjátok, milyen egyedülálló esemény tanui vagytok. Az egész történelem folyamán nem találtok zeneszerzőre, aki úgy foglalkozott volna a gyerekek zenéjével, annyit és úgy komponált volna gyerekek számára, mint Kodály. Énekléstek nem gyerekes, megmosolyognivaló játék csupán, hanem mély művészet, igazi emberséggel, kultúrával, és magyarsággal tele. Most már a külföldi sóhajthat: de jó dolga van a magyar gyerekek, ilyen zene közepette!

Igaz, hogy meg kell gondolnotok: Kodály nem azért komponált nektek, hogy csak szórakoztasson benneteket. Megírja a „101 magyar népdal” és a „Bicinia” előszavában, mennyire fáj neki a magyar gyerek zenei elmaradottsága és milyen keserűséggel hallgatta a magyar fiatalság szájáról a selejtes idegen muzsikát. Vajjon most mit hallana?

Az ajándékot viszonzni kell. Kodálytól örökértékű zenét kaptatok; úgy háláljátok meg, ha nem csak nyalakodtok rajta, nem csak hangversenyen és rádióban hallgatjátok, hanem a magatok zenei nyelvét alakítjátok ki vele, ha szívesen, sokat énekeltek és művelődtek.

Most már nem irigykedünk. Kodály Zoltán jubileumán vidáman körülnézünk és úgy érezzük: hamarosan jöhetnek a festők is! (R. B.)

Szolmizáló Kánon

Kodály Z.

1. 2.

Mi, la, szol, re, mi, la, szol, dó. Ezt már szeretem! nem kella
lét-ra! Szál- lok, szállok hangról hangra bát. Fran,
szabadon, mint ma-dár! az é- gen! ma dár az é- gen!

Kodály Zoltán legújabb műve. Az Éneklő Ifjúságnak adja „születésnap ajándékul.”

KODÁLY ZOLTÁN ÉLETRAJZA

A Nagy Magyar Alföld közepén, a „híros város”-ban, *Kecskeméten* született Kodály Zoltán, hatvan évvel ezelőtt, a karácsonyi Jézuska-várás idején. Vajjon tudták-e a boldog szülők, hogy a kisbaba milyen kincseket hozott magával a magyarságnak és a világnak?

A fiatal apa éjjelét-nappalát az állomáson töltötte. A vonatok forgalmát irányította, mint vasuti tiszt. De a sors sipjele gyakran őt is indulásra parancsolta. Fel-felkerekedett a Kodály-család, hogy az apa új állomáshelyére költözzék.

Így jutottak *Galántára*, Nagy Alföldről a Kis Alföldre. A kisbabából pedig közben hat éves „nagy fiú” lett. Elemibe jár. Kitűnő tanuló. Barátságos, melegszívű gyerek. Különösen „mezítlábas kis pajtásait” tünteti ki bizalmával. Már akkor megnyilatkozik benne a nép lelkének szeretete. Szomjas lélekkel hallgatja a népdalokat és táncokat. Amikor negyven év múlva megírja a *Galántai táncokat*, ezeket az iskoláskori élményeket álmódja vissza. De maradandó nyomot hagy lelkében az a sok jó kamaramuzsika is, amiket a zeneszerető szülői házban hall.

Az apát csakhamar előléptetik: állomásfőnök lesz *Nagyszombaton*. Fia pedig már gimnazista. Az érseki gimnáziumba jár. Megtudja, hogy a székes-egyháznak gazdag kottatára van. Engedélyt kér, hogy tanulmányozhassa. Míg társai gondtalanul labdáznak, ő tudat alatt valami nagy felelősséget érezve, a régi hangjegyeket olvassa.

Kodály Zoltán már kisgyermekkorában megkísérelte az „alkotást“, de igazán az ötödik gimnázistában nyilatkozik meg először a zeneszerző-lángész. Azonnal zenekarra ír: nyitányt, melyet előad az érseki gimnázium zenekara. Ezután egyházi műveket alkot: misét, offertóriumot, Ave Mariat.

Az érettségi után *Budapestre* költözik. Beiratkozik az egyetemre, ahol magyar-német szakos tanárnak készül és felvételezik a Zeneakadémia zeneszerzői-tanszakára.

Zeneszerző-növendék korában már számos művet ír. Az utolsó vizsgahangverseny előtti nyáron a magyar tengerpartra utazik. Itt fogant meg az „Adria fodrozása mellett“ és „aratásos búzatáblák között“ első nagy zenekari műve: a *Nyári este*. A vizsgahangversenyen előadták, a közönség ámulva hallgatta az új hangokat, melyek új magyar világ érkezését jelezték.

Kodály élete ezután nyílegyenesen halad a cél felé. Végleg hivatása tudatára ébred: európai zenét írni, de emellett színmagyart. A bécsi zeneóriások, Haydn, Mozart, Beethoven népzenejükből építették ki művészetüket. Kodály is ezt akarja. De ehhez ismerni kell népzenénket. Huszonhárom éves korától járja a magyar falvakat és gyűjti a népdalokat. Doktorrá avatják az egyetemen. Doktori dolgozata szintén a magyar népdallal foglalkozik. Ma a Tudományos Akadémia sajtó alá rendezi azt a 15.000 népdalt, melyet jórészt ő gyűjtött.

A magyar népzene mellett érdeklődése a nyugati zenekultúrák felé is fordul. Csakhamar külföldre utazik. Előbb Berlinbe, majd Párisba, Debussy városába. Lelkét megtelíti Debussy varázsosan új hangzásaival. Itthon sorra alkotja műveit: az *1. vonósnégyest*, mely nemsokára Amerikába is kijut, a *10 zongoradarabot*, melyek Párisban egész harcot indítottak a Kodálypárti modernre és a Kodályellenes maradiak között.

Huszonöt éves korában már zeneakadémiai tanár, neveli az ifjúságot, amelynek később annyit ajándékoz nagy szellemkincséből és művészetéből. Tanít, alkot, népdalt gyűjt és tudományos műveket ír.

Az első világháború sem bénította meg Kodály alkotóképességét. Sok csodálatosan szép, újszerű és magyar remekművet ír ezalatt: *dalokat*, zongorával és zenekarral, kamara-műveket (*duó*, *2. vonósnégyes*, *szólószonáta gordonkára*) *zongoraműveket*, stb. Szerzői estjei évenként megismétlődnek mind nagyobb lelkesedés közben.

Az összeomlás után neve itthon és külföldön egyaránt óriásivá nő. Művei sorban megjelennek nyomtatásban és elterjednek mindenütt. Ekkor írja gyönyörű *vonóstrióját*. *Két zenekari dalát* a Filharmónikusok mutatják be.

Negyvenéves korában érkezik alkotóművészete tetőpontjára: megírja Pest-Buda egyesítésének 50. évfordulójára a *Psalmus Hungaricus*t. Evvel a művével végleg megteremtette nemzeti zeneművészetünket és meghódította az egész világot. A művet, melynek híre futótűzként elkerül mindenhova, a legnagyobb karmesterek egymással versenyezve adják elő. Nyolc nyelvre lefordították szövegét, előadták vagy háromszázszor Európában és Amerikában.

Milánóban *Toscanini*, Newyorkban *Mengelberg* mutatta be. A világhírté szerző is járja a nagy metropolisokat, hogy sok helyen maga vezényelje művét.

A Magyar Zsoltár után három évvel mutatják be az Operaházban a *Háry Jánost*, mely világhódító útján követte a Psalmust.

Az ötvenéves Mester új daljátékkal lepi meg a világot: a Székelyfonóval. Budapesten és Milánóban *Failoni*, a londoni rádióban *Kodály* maga mutatja be a magyar klasszikus zeneművészetnek ezt a remekművét. Ekkor ad ki 57 magyar népdalt és balladát zongorakisérettel *Magyar Népzene* címmel.

A világhír azonban nem téríti le Kodályt egyenes útjáról. Célja a népzenén épülő új magyar zenekultúra. Ehhez át kell alakulnia a közönségnek is. Elsősorban a jövőt jelentő és biztosító ifjúság felé fordul: megírja pompásyerekkarait. (Még Japánban is éneklük őket.)

A zenekari művek még fokozzák Kodály népszerűségét. A *Nyári est*-et *Toscanini* ösztönzésére újra írja, megalkotja a tündérien szép *Marosszéki és Galántai táncokat*. Közben számos kórusmű is születik, köztük a hatalmas *Mátrai képek*.

A Tánckor és az operából összeállított *Háry-szvit* rendkívüli sikereit követte a *Jézus és a kufárok* bemutatója. Aztán újabb karművek következnek.

Az alkotás közben Kodály az ifjúság zenei nevelésének nagy kérdésével foglalkozik. Hirdeti, hogy több énekóra kell az iskolákban és azokon a magyar népzenét tanítsák és már az óvodában kezdjék a jó és magyar zenére való szoktatást. Csak így lesz lelkileg is magyar a jövő magyarsága.

Megjelenik a „*Magyar Népzene*”-ről szóló könyve és az ifjúság részére írt *Bicinia Hungarica*.

Kodály utolsó nagy művei a zenekari *Concerto*, melyet a csikágói Filharmónikusok 50 éves jubileumán mutattak be és a *Felszállott a páva* című zenekari változatok, melyet az amsterdami Concertgebouw jubileumára írt. Az előbbi még nem hallottuk, az utóbbit — nagy gyönyörűségünkre — igen. Talán az őshazában született dallam a témája. Mélységesen magyar és álom-szerűen szép alkotás. A magyar sors hangokba foglalása. A magyar jövő-álma.

Horusitzky Zoltán.

KARÉNEKES ÁBÉCÉ

3. A ti és a fa. Kérdés és felelet az énekben.

Lássuk csak: kik voltak tavaly a népdalverseny győztesei: énekeljék el nekünk az *Esik eső, ázik a hevedert!* Talán mások is tudják, nemcsak a győztesek.

*Esik eső, ázik a heveder,
A lábomat szorítja vaskengyel,
A lábomat vaskengyel szorítja,
Babám szívét bánat szomorítja.*

Igen kedves, könnyű dallam. Nem csak úgy könnyű, hogy szinte elrepül, nincs semmi súlyos, vaskos benne, de megtanulni is könnyen lehet. Miért? Mert az 1. sor dallama visszatér a végén, a 4.-ben, a 2.

sor pedig a 3.-ban tükröződik. Ha a mélyebb sort *A*-val jelöljük, a magasabbat pedig *B*-vel, az egész dal szerkezetét így írhatjuk fel: *A B B A*.

Hagyjuk most el a szöveget. Énekeljük el először szöveg nélkül, lallázva, azután pedig *szolmizáló szótagokkal*. Ha a befejező hang a *la*, számítsuk ki, mi lesz a kezdőhang. Hamar rájövünk, hogy a kezdőhang 5 fokkal magasabb, tehát *mi*. A dallam e szerint így kezdődik:

m m d l, d d r d...

A *dó* alatti új hangot *ti*-nek hívják. Ez ám csak a különös hang! Nem is hinné az ember, mennyi szín és hangulat van benne. Egymással teljesen ellentétes hangulatok! Például énekeljük halkan és lassan: *d - t, d - t*, néhányszor sóhajtásszerű ó-hangzóval. Úgy hangzik, mint a sirató asszonyok fájdalmas panasza a babiloni vizek mellett. S ezután fordítsuk meg a két hangot s énekeljük bátran és fennhangon: *t, - d!* Ez egyszerre úgy hangzik, mint az ünnepi kürtök harsanása egy vár bevételekor. A *ti* ugyanis egyenest felvezet a *dóra*, ezért vezetőhangnak is hívják s innen ered kézjele is, a felfelé mutató ujj.

A dal 2. sorában is találunk új hangot („A lábomat szorítja vaskengyel”):

l l sz m sz sz l sz f m

Ez a *f* a *fa* szócskát jelenti s vele együtt a *mire* lefelé vezető új hangot. Ezért a *fa* kézjele a lefelé mutató ujj. Mindkét ujj-mutatás azt jelenti, hogy az illető hang vonzódik az ujj irányában lévő szomszédjához, még pedig azért, mert minden más hangnál közelebb, *félhangtávolságra* van tőle. (Próbáljuk meg, álljunk meg a *vaskengyel* szóban a *ken*-szótagon, érezni fogjuk, hogy ez a hang — a *fa* — sehova más felé nem kívánczik, csak le, a *mi*-re.)

Énekeljük el már most az egész darabot, kétszólamban. (Előbb a szoprán is énekelje végig az alt szólamát, segítsen, ha kell, a tanulásban.)

39. Lépést. 1. vs.

1. A lá bo - mat szo - rit - ja vas - ken - gyel,
2. Áldd meg Is - ten azt az ó - des a - nyát,
A lá - bom' szo - rit - ja a ken - gyel,
Is - ten azt az é - des a - nyát,

A lá - bom vas - ken - gyel szo - rit - ja, A ba - bám szí - vét A ba - bám szí - vét bá - nat szo - mo - rit - ja,
Áldd Is - ten azt az é - des a - nyát, Ki vár - tú - rer - nek no - vo - li a fi - át.

M. F. 254

Kodály Zoltán: *Bicinia Hungarica* című gyűjteményéből (1. füzet).

A dallam az alsó szólamban kezdődik s a felsőben folytatódik. Még pedig nem akárhogyan, hanem úgy, hogy a szoprán *felel* az alt-

nak. Nem a szöveg felel a szövegnek, hanem a dallam a dallamnak. Hogyan történik ez? Nézzük csak meg a két szölam kezdő motívumát. Az *alt* ezt mondja:

á á f d — a szoprán így felel: *d' d' c á*.

Tudjuk, hogy az *á* ebben a hangnemben *ötödik fok*, más néven *domináns*, a *d* pedig *első fok*, zenei néven *tonika*. Tehát amikor az *alt* motívuma dominánssal kezdődik, feleletül a szoprán tonikát énekel. Az *alt* motívuma a dominánssról lehajlik a tonikára, erre a szoprán szabályosan úgy felel, hogy motívuma lehajlik a felső tonikáról a dominánásra. Ha valaki megpróbálná szavakkal kifejezni ezt a beszélgetést, körülbelül ezt írhatná: *jó élni, szeretni, dolgozni, de már itt a nyugalom órája* — mondja az *alt*; — *elég a nyugalomból, engem hív az élet, a munka* — hangzik a szoprán éneke. (Gondoljatok csak a kézjelekre: a *dó* a nyugalom jele, a *szol*-nál pedig úgy nyílik ki a kéz, mint a kitáruló virág szirma!)

A szölamoknak ez a párbeszéde még sokkal inkább megvan a nagy nyugati népek zenéjében, mint nálunk. (Ki ismer például ilyenféle feleleteket a fűgák közt?)

Az egyik énekkarban — valahol Magyarországon — elhatározták az énekesek, hogy így köszönnek egymásnak, a zenei párbeszéd szabályai szerint. A belépő azt mondja: Adjon Isten! erre a dallamra: *sz sz d' sz*; a válasz pedig így hangzik: Fogadj Isten! erre: *d d sz d*.

Ti milyen dallamot találtok ki magatoknak? Irjátok meg!

KGygy.

KIS MAGYAR ZENETÖRTÉNET.

AZ ÉNEKMONDÓK HIVATÁSA

Ki ne szeretné ismerni azokat az énekeket, amelyekkel a pogány magyarok a „*földet tisztelték*“, vagy amelyekkel Kievet hódították meg 885-ben, amelyekkel „*rettenetes módon kiabáltak isteneikhez*“ a szentgalleni kolostor feldúlása (926) után? Vajjon mit énekel a *Szent Gellért*-legenda szolgáóleánya, hogy még a sok földet bejárt tudós püspök is felfigyelt rá? Hogy *melyek* voltak őseink énekei, azt bizonyára sohasem fogjuk megtudni, de, hogy *milyenek* lehettek, azt népzenénk és a rokon népek zenéjének ismeretében több-kevesebb bizonyossággal meg tudjuk állapítani. (Erről bővebben majd a Magyar népdal története c. fejezetben fogunk szólani.)

Bizony sokat adnánk érte, ha ismernők a honfoglaló magyarság énekeit! Kéz le nem írta azokat, de a fül hallotta és még 300 év múltán is az ösök viselt dolgairól énekelnek énekmondóink. Ők a közös népi hagyomány megmentői. *Anonymus*, II. vagy III. *Béla király* jegyzője — bár maga is sokat merített a nemzet régi énekes mondavilágát emlékezetben tartó *joculátorok* (*énekmondók*) énekeiből — nem sokat ad a „*parasztok hamis meséi*“-re és fecsegőknek bélyegzi őket. Ma már tudjuk, hogy az élő szájhagyomány az írásbeliség előtt éppen olyan fontos szerepet töltött be, mint az írás, a zene-történet pedig még ma sem lehet el nélküle, ha a régi zenét akarja felidézni.

Árpádkori énekeseink első személyben, tehát mintegy megszemélyesítve

a dalokban szereplő hőst, beszélték el a honfoglaló 7 vezér tetteit, ahogyan *vogul* és *osztják* rokonainknál ma is szokásos. A középkori hazai krónikák arról is megemlékeznek, hogy az augsburgi ütközetből menekült, megcsontított magyar koldulók és utódaik házról házra jártak énekelni. Az utolsó magyar udvari krónikás, *Túróczi János* a 15. század végén *Kont* lázadásáról hall éneket a lantosoktól, a 16. század első felében az ezeréves hun monda „*haláltalan Detréjéről*“, *Hunyadi János*ról, később a kenyérmezei diadalról és a hős *Kinizsiről*, *Zách Feliciánról* (1600 körül) és *Toldi Miklósról* (a 18. század közepén) énekelnek az énekmondók utódai, a lantosok, hegedűsök.

Galeotto Marzio Mátyás király udvaráról azt írja, hogy „*zenészek és hárfások vannak ott, akik asztal fölött a hősök tetteit, honi nyelven, lant kíséretében, éneklik*“. „*Az ének tárgya pedig mindig valami jeles tett; s nincs is tárgyban hiány*.“ Feltűnik neki, hogy „*a magyar nyelven szerzett költeményt paraszt és polgár, közép- és főrangú úr egyaránt megértik*“. *Bonfini*, a másik olasz humanista, Magyarországról írt történeti munkájában megemlékezik a kenyérmezei csata után mondott katonai énekekről. Később, 1561-ben, *Temesvári István* ezt így szedte versbe:

Örömeiben hősek isznak az jó borban
Nagy-szép énekeket ő lakodalmokban
Mondnak, és beszélnek: eleink az hadban
Miként ellenséggel vittak viadalban.

Kiknek énekeltek az énekmondók? Az egész magyarságnak. A *joculátor* (*sípos, lantos, hegedős, regős* — időnkint más és más néven emlegetik) nemcsak a királyi udvarban volt otthon, de megfordult a nép között is és sokszor a mulattató, bohóc és tréfacsináló szerepét vállalta, hogy meg tudjon élni. „*Fönt*“, a királyi és előkelő nemesi udvarokban tekintélyes hivatalnok, aki nagy szerepet játszott az udvari életben, „*lent*“, az alsóbbrendű társaságban lassankint komédiássá süllyedt, annyira, hogy az Egyház is állást foglalt velük szemben. Néhány XIII. századi *joculátor*nak a nevét is ismerjük: *Csiper, Szombat, Hamzó, Mikó* és *Tamás*. Majdnem mind a Dunántúlon élt, ahol ma is szokásban van a népi énekmondás, regölés formájában. Pozsony és Zala vármegyében (és bizonyára másutt is) hivatalos jellegű telepeik voltak. Zala vármegyéből való a következő regös ének. Talán ilyesmit énekeltek 6–700 évvel ezelőtt.

Hárs-fa-ké-reg nad-rá-gunk,
Nyír-fa-ké-reg bocs-ko-runk,
Ha-sza-bad be-cso-szog-nunk.

Haj, re-gő raj-tal Azt is meg-ad-
hat-ja Az a nagy Ur-is-ten!

Ki tudja a folytatását?

Papp Géza.

HOGYAN INDULT ÚTJÁRA AZ ÉNEKLŐ IFJÚSÁG?

Régen elhagyták már az iskolapadot azok a lelkes fiúk és leányok, akik az Éneklő Ifjúság első nagy ünnepein személyesen résztvettek. Lelkükben bizonyára őrzik az 1934-ben rendezett első iskolaközi hangverseny kedves emlékét és sosem felejtik el, hogy ők indíthatták útjára a magyar föld fiatalságának énekes találkozásait.

Akik ma ezeket a sorokat olvassák, már saját tapasztalásukból tudják, mi is az az Éneklő Ifjúság. Az iskolai élet sok-sok eseménye közt is új szint, szokatlan örömet jelent, ha dalos kedvünket szeretteinknek megmutathatjuk, ha más iskolákkal egyesülünk kánonéneklésre s a zene szépséges csodájában gyönyörködhet a lelkünk. Ma már sima és akadálytalan az Éneklő Ifjúság útja, de sok-sok nehézség volt, amíg az a 1934-es találkozó létrejöhett!

Elmondjuk hát röviden, hogyan is történt az Éneklő Ifjúság megalakulása. Hiszen, ha valamit annyira szeretünk, mint ahogy mi mindannyian szeretjük az Éneklő Ifjúságot, illik annak a történetét is ismerünk valamennyire...

Régen észrevette már a mi nagy zeneszerzőnk, Kodály Zoltán, hogy baj van a felnőttek éneklésével. Hiszen még ma is mennyi rossz zenét hallunk, mennyi küzdelembe kerül, hogy az igazán szép nyugat-európai zene és népünk zenéje mindennapi életünket betöltse. Tizenöt-husz évvel ezelőtt éppenséggel vigasztalan volt a muzsika helyzete Magyarországon. Ekkor határozta el Kodály Zoltán, hogy ha már a felnőttekkel olyan nehéz boldogulni, ő bizony megpróbálkozik a gyermekkel. Talán velük többre megy az ember! Elkezdett gyermekkarokat írni s egy 1925-ben rendezett Kodály-esten felhangzott a mindnyájatok által ismert „Villő”.

Az Éneklő Ifjúság 1934-ben rendezett hangversenyéig még jó időnek kellett azonban eltélnie. Kodály, majd nemsokára Bartók is szorgalmasan dolgozott, hogy minél több gyermekkari művel gazdagítsák a magyar zeneirodalmat. Kilenc év telt el, míg az 1934. esztendő végre meghozta a várva-várt csodát. Iskolásgyermekek, a tí elődeitek töltötték meg a Zeneművészeti Főiskola hatalmas hangversenytermét. Szinte kiszorult a hallgatóság, hiszen itt mindenki énekelni akart. A dobogón, az oldalerkélyeken, az orgonánál, mindenütt éneklő, boldog gyermeksereget láttunk, akárcsak ma a Kis Filharmónia közös éneklésénél. Ujdonság volt ez az elhelyezés Magyarországon. A nagy nyugati kórusművészet virágkorában helyezték el térbelileg különböző helyekre az énekeseket, aminek csodálatos hangzásbeli hatása volt. Így énekelt a velencei Szent Márk-templom híres kórusa a reneszánszban. A hangversenynek döntő sikere volt. A főváros legnevesebb zenekritikusai rajongó hangon számoltak be róla a napilapokban s mindenki tudta, hogy olyasvalami történt, aminek meg folytatása lesz zenei életünkben.

A lelkesedés indokolt volt. A nagy nyugati kórusok s a magyar gyermekkarok első ízben találkoztak a magyar ifjúsággal s az Éneklő Ifjúság a magyarság és európaiság kettős igényével bontotta ki zászlaját. Érdemes feljegyeznünk évkönyveinkbe a szép hódítás részeseit:

a győri ev. elemi népiskola, a bpesti Batthyány-utcai polgári leányiskola, a bpesti ev. leánygimnázium, Bpest-Vár (volt növendékek), a ciszterci, az érseki, a bencés és a Fáy András-gimnázium, a református főgimnázium; a tanítónőképzők közül a Csalogány-utcai, az Angolkisasszonyok, a Ranolder-intézet, a zsámbéki Keresztes Nővérek s végül a bpesti tanítóképző. Ez a tizennégy iskola vett részt az Éneklő Ifjúság megindulásában.

Rais István.

(Folytatjuk.)

1 2

Gló-ri-a száll-jon a mennybe fel, jő-jön a föld-re a bé... kel És az

3 4

em-be-ri szív-be a jó-c-ka-rat. A - men, a ment

Az Éneklő Ifjúság híres Glória-kánonja (Gebhardi műve), az első „négy világtáj”-éneklés témája. Olyan volt — írja róla Szomorú Dezső — „miként Isten egész mennyboltja, ami megnyílt és zengett!”

ZENEI INTÉZMÉNYEINK.

A FILHARMÓNIAI TÁRSASÁG

Egy város zenei életében csak bizonyos fejlettségi fokon jelennek meg a zenekari hangversenyek. A zenei műveltség magasabb foka és a közönség érettsége kell ahhoz, hogy a zenekari hangverseny érdeklődésre számíthasson. Ez a fejlődés rendszerint a zenés színpad eredménye.

Pest városában régen szokás volt a színdarabok felvonásközeit szimfonikus zenével kitölteni. Figyelemreméltó és városunk zenei érzékére jellemző, hogy már 1784-ben falragaszokon hívták fel a közönség figyelmét, hogy a „Városi Színház” előadásainak felvonásközeiben egy új Haydn-szimfóniát adnak elő.

Az úgynevezett „Hangász Egyesület”, rendszerint jótékony célra és rendszertelenül 1848 körül is adott hangversenyeket, magas színvonalú műsossal, hivatásos és műkedvelő zenészek közreműködésével.

A Nemzeti Színház zenekarából indult ki a gondolat, hogy rendszeres zenekari hangversenyeket kellene tartani. Alkalmas teremül a Nemzeti Múzeum díszterme kínálkozott. Az ügy lelelkesebb mozgatói a Doppler fivérek voltak, akik megnyerték tervükhöz Erkel Ferencet. Természetesen abban az időben — 1850 körül — társaság, vagy egyesület alakításáról Magyar-

Ór-vend-jen az egész vi-lág,

Mert megnyílt menne-i vi-rág

A mai Éneklő Ifjúság ünneplő dala karácsonykor.
[Kodály: Bicinia Hungarica. Kezdő ének.]

országban szó sem lehetett. Az elnyomatás évei ilyent nem engedtek meg. Az egyesülés tehát úgy szerepelt, mint a *Nemzeti Színház* tagjainak hangversenyek tartására összeállt alkalmi vállalkozása.

1853 októberében született az az okmány, mely a mai *Filharmónikus Társaság* alapokmánya. Itt még nincs elnevezése a vállalkozásnak. Megállapítja, hogy a hangversenyeket a *Nemzeti Múzeumban* tartják, a jövedelem $\frac{1}{3}$ része — a technikai költségek levonása után — a *Nemzeti Múzeumot* illeti, $\frac{4}{5}$ része pedig az összes művész tiszteletdíja fedezésére szolgál.

Falragaszokon hirdették (felsőbb engedelemmel) az 1853 nov. 20-án tartandó első filharmóniai hangversenyt, melynek műsora a következő volt:
Beethoven: VII. szimfónia. Ária *Mozart*: *Don Juan*-jából. Énekelte *Lesniewska* kisasszony. *Mendelssohn*—*Bartholdy*: Lakodalmi induló. Végül a *Struensee* nyitánya *Meyerbeer*től. — A nagy érdeklődést nagy siker követte.

Beethoven 7. szimfóniájának főtémája.

Erkel Ferenc teljes szívvel állt a vállalkozás élén és bár szerette a klaszszikusokat, a haladás híve volt. Igen jelentős és komoly zenei élet kezdődött. Figyelemreméltó azonban a közönség viselkedése. Lángoló lelkesedés, zsúfolt termek fagyos közönnyel váltakoztak. A tagok anyagi jutalma nagyon, nagyon szerény volt és csak a vezető erélye és kitartása tartotta fenn az intézményt. Még így is három évadig terjedő ideig szünetelt a zenekar működése. Ez akkor volt, amikor a politikai élet minden mástól elvonta a lelkeket.

Végre beállt az alkotmányos élet rendje és a „*Magyar Filharmóniai Társaság*” formailag is megalakult. 1867-ben kérte alapszabályainak megerősítését, ami 1870 jan. 24-én meg is történt.

A *Filharmóniai Társaság* törzse mindenkor, a mai napig is az operai együttes zenekara. 1888 óta ezt a tényt címében is jelzik, amikor „*A Magyar Kir. Operaház zenekarából alakult Filharmóniai Társaság*” néven szerepel.

Ha a Társaság 9 évtizedes működését figyeljük, azt látjuk, hogy működése négy név körül jegecesedik ki. Minden név egy jelentős korszakot jelent.

Erkel Ferenc neve az alapítás és a művészi megizmosodást jelenti.

Erkel Sándor működése, a hatalmas törzsbeszökkenés és lombosodás kora.

Kerner István neve a virágbaborulást jelenti. Végül:

Dohnányi Ernő a gyümölcserés idejét hozta. Most termi a Társaság a zenekari művészet leggyönyörűbb eredményeit.

Ha végigtekintünk a *Filharmóniai Társaság* hosszú és küzdelmes munkásságának idején, változó korszakok képei tarkállanak szemünk előtt. Egy azonban soha nem változott, az alapeszme: a hazai zenekultúrának áldozatkész és hűséges szolgálata.

Rossa Ernő.

ÉNEKLŐ, MUZSIKÁLÓ ISKOLA

II.

Ez a kislány alig pár hete jár csak hozzánk első osztályba, s máris tudja, hogy az énekesek Á-B-C-je nem az *á*, *b*, és *c* hanggal kezdődik, hanem a *dó-re-mi*-vel.

*

A „*furulyaláz*“ már elég régi keletű nálunk. Még évekkel ezelőtt kezdődött, a földszinten, az első osztályok tájékán. Ma már felért a II. emeletre is. Úgy tapasztaltuk, hogy más lázakkal szemben a „*furulyaláz*“ kizárólag a környezetre nézve veszélyes, sohasem arra aki megkapja. Sőt! Ha meggon-

doljuk, még kellemesek is a tünetei. Az illető kap egy kedves hangú, csinos kis hangszerszámot, s azt pár napon belül úgy megszereti, hogy mindig magával hordozza. Amint teheti belefúj. Ha jól sikerült, akkor látható élvezettel tovább játszik. Ha nem sikerült, akkor is folytatja, kitartó buzgalommal csak fújja, fújja...

A „*láz*talanok“ persze nem értik ezt a szenvedélyt. Ők csak azt hallják, hogy minden kezdő furulyás sipító, vagy nyöszörgő hangokat hallat, s ide-oda „*jódlizik*“ az alsó és felső oktáva között.

„*Roppant* ügyetlen lehet!“

Így vélekednek magukban. Lám, mások milyen kellemes, behízeltető hangot csinálnak ki ugyanabból a hangszerből. — Ha ők megpróbálnák egyszer? — Biztosan ügyesebbek lennének. Azonnal trilláznának, mint egy csalogány.

Vigyázat! Ez már a „*láz*“ első tünete! Az így gondolkodó hallgatóból biztosan cselekvő furulyás lesz. Nem baj! Legalább nem szenved tovább a mások furulyázása miatt. Csak a sajátját figyelje majd. Nem is nyugszik addig, amíg ki nem csalja belőle azokat a varázsos, lágy, kellemes zengésű hangokat, melyek őt is „*lázba*“ hozták, s bizonyára még sokakat fognak csábítani a furulyázásra.

Duda-játék. Ne ijedjete meg, nem igazi dudán játszunk, hiszen abból még egy is sok lenne az iskolában. Csak hangunkkal utánozzuk a dudát.

Még októberben, az egyik első osztályban éppen énekóra vége felé érkezett meg az Éneklő Ifjúság. Volt nagy öröm, mert mindenkinek kiosztottunk egy-egy lapot. Csak úgy átfutottuk gyorsan a tartalmát, s azután felmerült a kérdés: „mit olvassunk el belőle?“ — A dudát! — hangzott az egyhangú válasz. Mindenki kíváncsi volt erre a különleges hangszere, hogy ugyan mi fán teremhet.

A cikk elolvasása után persze még mindig ott volt a kérdés: Vajjon, hogy hangzik a dudu? — Nem volt már időnk előhozni a szertárból a gramofont meg a dudu-lemezt, hát úgy segítettünk magunkon, hogy az egyik csoport énekelt a *dó*-t, a másik a *szol*-t, a dudu állandóan hangzó kíséretét. A harmadik csoport pedig a felső *dó*-n kezdte el énekelni a hamarjában előkerített dallamot: „*Béreslegény jól megrakd a szekered*“... Így találtuk ki a dudu-játékot. Nektek is ajánljuk, próbáljátok meg! Meglátjátok, hogy ilyen módon mindenki „*dudálhat*“ egyszerű, mégis megfértek egy osztályban.

A következő órán már több dudás fényképünk is volt. Otthonról hozták a lányok, különböző képeslapokból. Feltettük a duda-lemezt is. Kiderült, hogy minden előzetes „dudálás” dacára is óriási meglepetés volt az igazi duda hangzása. Úgy éreztük magunkat, mintha felültünk volna a mesebeli varázsszönyegre. „Hipp, hopp, ott legyek, ahol akarok” jelmonddal egyik pillanatról a másikra a budapesti gyárkémények tövéből egy falusi udvarba kerültünk. Annyira beleéltük magunkat a falusi hangulatba, hogy voltak akik kakaskukorékolást, récehápogást is vételek hallani. Nagyon mulatságos volt. A gyerekek újra, meg újra fel akartak ülni a „varázsszönyeg”-re. Végül is a tanár néninek kellett őket figyelmeztetni, hogy vigyázzanak, mert elkopik már az a „szönyeg”, még akkor is, ha varázsból van! — Hát még ha csak egyszerű fekete hanglemezből.

Jeles megfejtők

Budapest: *Hunyadi Katalin*, 1. 2. — *Mátyás Izabella*, 1. 2. — *Uden Éva Mária*, 1. 4. — *Nádszegi Ágnes*, 1. 4. — *Orendi Anna*, 1. 2. — *Kőrösy Edit*, 1. 3. — *Péchy Mária*, 1. 4. — *Vida Norberta*, 1. 3. — *Olgay Éva*, 1. 3. — *Román Mária*, 1. 3. — *Jauernik Anna*, g. 3. — **Baja:** *Bencze Lilla*, 1. 4. — *Jaszenovics Ágnes*, 1. 4. — *Martin Edit*, 1. 5. — *Ujpétery Edit*, 1. 4. — *Lukin László*, g. 7. — **Bicske:** *Vig Rudolf*, p. 4. — **Hajduböszörmény:** *Litkey Éva*, g. 4. — *Rajky Ilona*. — **Nagyvárad:** *Lokodi Marcella*, 6. 3. — **Rákosszentmihály:** *Lengyel Mária*, p. 4. — **Sopron:** *Kholen Katalin*, 1. 3. — **Szabadka:** *Nagy-Pál Gizella*, 1. 2. — *Truka Mária*, 1. 2.

ÜZENETEK

O. K. Baja, zárdá. Kodály Zoltánt üdvözlő szép írásodat eljuttatjuk az ünnepelethez. „Magszerettette velünk a népdalt, megérezette a bennerejlő finomságokat. Ha Kodály-művet énekelünk, boldog nyugalom vesz rajtunk erő, mert hisz magyar lélek él a dallamban, a mi érzésünk, erőnk, szívdobbanásunk. Most belőlünk is a szív beszél. A szeretet, a hála sugárik Kodályunk felé, aki fölemelt és visszavezetett bennünket az igazi, örökkévaló értékhez. Tudjuk, hogy a mai időkben minden a magyarság összefogásán múlik. Kodály a közös magyar énekkel foglalja egységbe a magyar szíveket.” — **Dobó Kata, IV. elemi, Balassagyarmat.** Te sokat tudsz, ha még azt is tudod, hogy egy dalban két dő is lehet. (Mint abban a bizonyos baranyai népdalban.) Sok nagy lánynak s fiúnak se jutott ez eszébe. Az „esti takaródó” dallamát is jól leírtad szolmizálva. Csak a *triola* szomorú, hogy elfeledkez-

tél róla. — **Arnold Ildikó, Baja, zárdá.** Nemcsak a hangzat fekvése tömör, hanem a feladat leírása is. Ahhoz, hogy az olvasó megfejtessen valamit, tudnia kell, hogy mi a feladat. Vagy talán kimaradt a levélből egy részlet? — **Ötvös László, Szőreg.** Küldeményedet köszönjük. Még nem találkoztunk fiatal zeneszerzővel, aki ennyire otthon van a mi magyar zenénkben, mint te. Dallamaid szépek s van formaérzéked is. Az utat jól kijelölted, kívánjuk, hogy legyen módod a további fejlődéshez. — **Sovárszky Mária,** a zenei szakosztály megbízottja, **Esztergom,** tanítónőképző. „Már nem bírjuk magunkba fojtani az Éneklő Ifjúság iránti szeretetünket” — így kezdődik a levél. S benne az örömhír: Megalakult az önképzőkörben a zenei szakosztály és a szakkönyvtár. Ide írjuk az első gyűlés-műsorát: Megnyitó beszéd. Thern: Magyar induló. Előadás a népdalkórosztályozásáról. Két kétszólamú népdalkórus. Beszámoló a zenei élet eseményeiről. Bartók: Este a székelyeknél. Lapszemle: az Éneklő Ifjúság ismertetése. A műsört példát mutatónak tartjuk s szeretettel üdvözlöljük a szép és jó munkát végző esztergomi lányokat.

Megfejtések

1. A „Fekete föld”-ben természetesen idegen hang az *é*, ha arra gondolunk, hogy hangsora ez: *c, á, g, f, d*. De arról is hallottatok már, hogy az ilyen dallamok *kétrendszerűek*, ami azt jelenti, hogy első felük öt hanggal magasabban, tehát egy másik, kvinttel magasabb hangnembben van. A *Fekete föld* elejének hangneme tehát nem *d*, hanem *á-pentaton!* Ennek hangjai pedig: *g, é, d, c, á*. Az *é* benne van, *nem idegen hang!* [Csak az az érdekes, hogy a dallam nem marad meg szabályosan ebben a felső hang-

nemben, hanem két hanggal korábban, már a 2. sor végén leszáll belőle. Lehúzza a föld vonzóereje, a magyar, *fekete föld*.

[T. i. idegen népdalokban nem igen fordul elő ilyesmi.]

2. A *mohácsi dal* talán azért későbbi, mert ritmusa fejlettebb a másikénál. A 10 szótagos *Fekete föld* ritmusa a legegyszerűbb: amilyen az ősi népdal lehetett. A mohácsi dal szövege hiába „ősi nyolcas”, ha a dallam ezt a nyolcast így tagolja: 2 + 4 + 2. Ez nem ősi egyszerűségű hanem fejlett művészetre valló tagolás.

3. Az ötfokúságban 4 kvintlépés van: *la-re, szol-dó, mi-la* és *re-szol*. (Fölről lefelé számítva. Szokjuk meg, hogy ebben a dallamvilágban ez a természetes irány: föntről lefelé.) A 12 hangú rendszerben minden hangnak van kvintje: itt a *dó*-nak nincs (lefelé), mert a *fa* hiányzik. [Mint a nagy ázsiai síkságokon.]

4. A *dalok adatait* pontosan és áttekinthetően így lehet leírni:

8	VII—8	5.1.1
12	VII—9	1.5.1
15, 15, 12, 12	VII—9	5.5.5
10, 10, 8, 8	I—9	5.4.2

Ezek a 4 baranyai dal adatai. Első helyen van a *szótagszám*. Mindig a *sorok* szótagszámát írjuk ki (nem pedig egy összegben az egész versszakét, mert ez az összeadogatás lassú munka s nem tudjuk meg belőle, hogy *egy* sorban hány szótag van). Ha mind a 4 sor egyforma, akkor csak egy számot írunk ki (8 tehát azt jelenti, hogy mind a négy sor 8 szótagú.) *Terjedelem*: a VII az alaphang *alatti* hangot jelzi (mint általában a római számok), az arab számok az alaphangra következő hangok jelzői. Ha tehát *la* az alaphang, a VII—8 jelentése: a dallam *szol*-tól a felső *lá*-ig terjed. Ugyanezek a számok szerepelnek a *sortvégzők* jelölésénél. A 3 szám a három első sor végzőhangját jelenti. A 4. sor hangja mindig *1*, ezt tehát nem kell kiírni.

5. A *nő és a férfi kánonja*. A férfihang pontosan egy oktávval mélyebb a női hangnál. Ha tehát a női hang a *kétvonásos d*-vel kezd az éneket, a férfi az *egyvonásos d*-vel kezd. Basszus-kulcsban (ez a férfiak kulcsa) ez az *első segédvonal fölötti hangjegy*. [Többet, 2 oktávval mélyebbre írták a férfiszólamot. Az már a medvek vidéke.]

6. A *kétszólamú példa*... Nem ez az előbbi kánon (azt megirtuk volna), sem a *Haj ide Bella!* (az is néven nevezhető), hanem aminek se címe, se szövege, ami egyszerűen *kétszólamú példa* (a 34. ol-

dalon). Zenei folyóirat olvasása közben is szabad gondolkozni. Sőt!

7. A „*Bella*” értékei: fél, negyed, nyolcad, triolás nyolcad, tizenhatod. [S ezen felül a számokkal ki nem fejezhető, esztétikai értékek.]

Feladatok

1. Hány Kodály-kórust énekeltél már? Hányat hallottál; hányat ismeresz hallomásból?

2. Hogyan felelsz ezekre a motívumokra: 1. *d sz* — 2. *d sz sz d* — 3. *d r d sz* — 4. *sz sz d r d sz d*.

3. Milyen ismert zeneművek témájában van jellegzetes félhanglépés (*d'—t*)? Például Kodály melyik nagy művének témája fejezi ki ezzel az özevgyek, árvák sírását?

4. Ki ismer „Elindult Mária” kezdetű karácsonyi éneket?

5. Egy réztányéros hallgatja Kodálnak Esik eső, ázik a heveder kezdetű biciniumát. Gyakran hallja benne ezt a kis motívumot: *f—é—d*. Valósággal beleszeret s elhatározza, hogy valahányszor ez felhangzik, ő is játszani fogja réztányérral. Milyen ritmuskat fog játszani?

6. „Ha a *g* hang *6*. hang, mi az előjegyzése a rajta áthaladó hangsoroknak?” (Lukin L. bajai olvasónk kérdése).

7. Melyik népdalhoz készült ez a kép? (Márkus Anna, bpesti Ráskai Lea lgimn. IV. o. t. rajza.)

[A szél is rajta van!]

KARÁCSONYI PÁSZTORTÁNC

Kodály Zoltán kórusának főtémája.

Bár-csak ré - gen föl-éb - red-tem vol - na! Lá - tod paj - tás
Bár-csak ré - gen föl-éb - red-tem vol - na! Lá - tod
most ál - lot-tam talp - ra. Már is csen-dül a fü - lem-be an-gya - lok mon
paj - tás most ál - lot-tam talp - ra Már is az an-gyal-sza - va,
dá - sa, Hogy a Jé - zus mostszü - le-tett rongyos is - tál - ló - ban.
csenga fülemben: Hogy a Jé - zus mostszü - le-tett vol - na

2. Odamenni vagyom bátorságom,
Azt remélem, kis Jézust meglátom.
Gyere pajtás, induljunk el,
legyél te is társunk,
Velünk van a jó furulyás,
a régi bojtárunk.
3. Látod pajtás, hogy többen is vagyunk,
Jánoskával szépen furuglálunk,
Míg a bárányt megfogjátok,
addig is mulatunk,
Jézuskának, Máriának
énekeket mondunk.
4. Állhatatlan! ne csintalankodjál!
Elég légyen, amit már mulattál.
Köszönd meg a Jézuskának,
véle hogy mulattál,
Add néki az ajándékot,
amit vélem hoztál.
5. Várakozzál, még egy verset mondok,
Azután még egy kicsinyt mulatok.
Azután a jászol felé
közelebb ballagok,
Jézuskának a kedvéért
egy szép lejtőt járok.

Az alt a 2.—5. versszak 10., 13. és 14. ütemében a negyedhangot két nyolcadra bontja; a szövegek 4. sorát pedig így módosítja: 2. légy...; 3. jót... 4. véle mulattál; 5. tédret hajtok. Az alt természetesen csak a 10. ütemnél kezdi az ismétlést. Az eredeti kótában kisleveles vagy furulya kíséri a táncos versszakokat. (A Magyar Kórus kiadása.)

Ez az ifjúsági zenei lap az *Éneklő Ifjúság* néven ismert mozgalom folyóirata. Innen vette címét is. Ugy találtuk, hogy ez az egyetlen cím, amely nem rekeszt ki senkit, de mindenkit egybefoglal. Zongorázók, hegedűsök, furulyázók: *valamennyiünknek közös anyanyelvünk az ének.*

Felelős szerkesztő és kiadó: *Kerényi György dr.*

Al. Pauley-ut 17. Telefon: 355-757.

Főmunkatárs: *Kelemenné Péterffy Ida* /XIV., Thököly-út 106/.

Csekkzámlánk száma és címe: »7.172. Éneklő Ifjúság, Bpset«.